

T.C. İSTANBUL VALİLİĞİ
..... NOLU
AİLE HEKİMLİĞİ BİRİMİ

Sayı:

..... / / 2020

Konu:

İSTANBUL İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ ne ileilmek üzere
..... İLÇE SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜNE

Aile hekimliği sistemi 2010 yılında Türkiye nin tamamında uygulanmaya başlamış ve bu yıl itibariyle 10 yılını tamamlamıştır. Bu 10 yılda sistemin aksayan yönleri belirlenmiş bir kısmı çözülebilmışken birçok sorun devam etmektedir. Bu sorunlardan en önemlilerinden biri de sahada yaşanan aile sağlığı çalışanı ihtiyacıdır. Yıllarca aile sağlığı çalışanı olmadan hizmet veren aile hekimliği birimleri mevcuttur. Halbuki ;

AİLE HEKİMLİĞİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

Tanımlar

MADDE 3

b) Aile hekimliği birimi: Bir aile hekimi ile en az bir aile sağlığı çalışanından oluşan yapıyı, ifade eder.

hükmüne göre bir aile hekimliği birimine birim diyebilmek için o birimde 1 aile hekimi ve 1 aile sağlığı çalışanı olması zaruridir.

Aile sağlığı çalışanı olmayan birimlerde aile hekimleri birçok zorluğu tek başlarına sırtlamaya çalışmakta ve bu zorluklardan yılıp bir süre sonra yer değişikliği veya istifa seçeneklerini kullanmaktadırlar. Ayrıca bu şekilde sürekli hekim değişikliği olan ve aile sağlığı çalışanı olmayan birimlere kayıtlı hastalar da ciddi mağduriyet yaşamakta, birinci basamak sağlık hizmetini diğer vatandaşlarla eşit standartlarda ve eşit kalitede alamamaktadır.

Aile sağlığı çalışanı olmayan birimlerin tek başına ek olarak sırtladığı bu zorluklardan bahsedersek ;

AİLE HEKİMLİĞİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

Aile sağlığı çalışanının görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 5 – (1) Aile sağlığı çalışanı, aile hekimi ile birlikte ekip anlayışı içinde kişiye yönelik koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetlerini sunmak ve görevinin gerektirdiği hizmetler ile ilgili sağlık kayıt ve istatistiklerini tutmakla yükümlüdür. 4 üncü maddede sayılan görevlerin yerine getirilmesinde aile hekimi ile birlikte çalışır.

T.C. İSTANBUL VALİLİĞİ
..... NOLU
AİLE HEKİMLİĞİ BİRİMİ

(2) Aile sağlığı elemanının Kurumca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

- a) Kişilerin hayati bulgularını ölçmek ve kaydetmek.
- b) Aile hekiminin gözetiminde, talimatı verilen ilaçları uygulamak.
- c) Yara bakım hizmetlerini yürütmek.
- ç) Tıbbi alet, malzeme ve cihazların hizmete hazır bulundurulmasını sağlamak.
- d) Poliklinik hizmetlerine yardımcı olmak, tıbbi sekreter bulunmadığı hallerde sevk edilen hastaların sevk edildiği kurumla koordinasyonunu sağlamak.
- e) Gereken tetkikler için numune almak, eğitimi aldığı basit laboratuvar tetkiklerini yapmak veya aldığı numunelerin ilgili laboratuvar tarafından teslim alınmasını sağlamak.
- f) Gezici ve yerinde sağlık hizmetleri, sağlığı geliştirici ve koruyucu hizmetler ile ana çocuk sağlığı ve üreme sağlığı hizmetlerini vermek, evde sağlık hizmetlerinin verilmesinde aile hekimine yardımcı olmak.
- g) Kurumca belirlenen hizmet içi eğitimlere katılmak.
- ğ) Sağlık hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında aile hekiminin verdiği diğer görevleri yerine getirmek.
- h) Kurumca ve ilgili mevzuat ile verilen diğer görevleri yapmak.

Tüm bu hizmetlerin aile hekimleri tarafından tek başına yapması beklenemez. Bu şekilde çalışmak insani olmadığı gibi sürdürülebilir bir durum da değildir. idare bunun önüne geçmekle mükelleftir. İdarenin bu mükellefiyetini ifa etmediği yerlerin tam bir birim olarak tanımlanması ve buralardan beklenen hizmeti tam yapmasının istenmesi eksik işler için performans kriterlerinin işletilmesi de hukuki ve vicdani değildir.

Aile sağlığı çalışanı olmayan birimler için en kısa sürede alım yapılmalı, özel sektörden ve devletin herhangi bir kurumunda çalışan ve aile sağlığı çalışanı şartlarını taşıyan herkesin başvurabilmesi sağlanmalıdır.

Bu konu çok kez idare ile konuşulduğunda Maliye Bakanlığından onay alınamadığı belirtilmiştir ancak Maliye Bakanlığının onay vermemesi bahane gösterilerek boş olan birimlere alım yapılmaması mantıkla bağdaşmamaktadır. Çünkü planlama yapılırken bu birimlere bir aile hekimi ve bir aile sağlığı çalışanı yerleşeceği ön görülüp ona göre onay verilmektedir. Birim açıldıktan sonra bu birim için ödenek yok denemez.

AİLE HEKİMLİĞİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

Aile hekimi/aile sağlığı çalışanı pozisyonlarının tespiti

MADDE 20 – (1) Aile hekimlerinin çalışma bölgeleri nüfus yoğunluğu, idari ve coğrafi şartlar ile kişilerin sağlık hizmeti alma alışkanlıkları göz önünde bulundurularak belirlenir. Aile hekimliği

T.C. İSTANBUL VALİLİĞİ
..... NOLU
AİLE HEKİMLİĞİ BİRİMİ

birimleri bölgede ortalama (Değişik ibare:RG-16/5/2017-30068) 2000 kişiye bir aile hekimi düşecek şekilde tespit edilir. İdari, coğrafi ve nüfus özellikleri ile yerel şartları farklılık gösteren yerleşim yerlerindeki pozisyonlarda aile hekimine kayıtlı nüfus sayısı değişiklik gösterebilir. Bölgedeki nüfus hareketleri ve hizmet ihtiyacındaki değişiklikler göz önüne alınarak valiliğin teklifi ve Kurumun onayı ile yeni aile hekimliği birimleri açılabilir veya kapatılabilir. Kurum onayı alındıktan sonra pozisyonlar bir ay içerisinde ilan edilir.

(2) Kuruma bağlı olup entegre sağlık hizmeti sunulan merkezlerin bulunduğu ilçe merkezlerindeki bütün aile hekimliği birimleri bu merkezlerin bünyesinde açılır.

(3) HER AİLE HEKİMİNİN YANINDA EN AZ BİR AİLE SAĞLIĞI ÇALIŞANI ÇALIŞIR. Sağlık evlerinde çalışmakta olan ebeler, hizmet yönünden o bölgenin bağlandığı aile hekimine/hekimlerine; idari yönden ise toplum sağlığı merkezine bağlı olarak çalışırlar.

(4) Aile sağlığı çalışanları, bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesi çerçevesinde aile hekimlerince belirlenir ve zorunlu sebepler hariç, sözleşme imzalanmadan en az bir ay önce müdürlüğe bildirilir.

hükmünde de görüldüğü üzere mevzuatta da bu madde açıkça belirtilmiştir. Planlama yapılırken bunu belirtip buna göre birim açılırken sonrasında burası için alım yapılması konusunda ödenek beklenmesi devlet ciddiyeti ile bağdaşmamaktadır.

Yine Uygulama Yönetmeliği ' nde geçen

Görevlendirme

MADDE 17 – (1) İldeki boş aile hekimi ve aile sağlığı çalışanı pozisyonları görevlendirme suretiyle doldurulur. Farklı ilçeden görevlendirme yapılması halinde, görevlendirme süresi, personelin rızası olmadıkça altı ayı geçemez.

hükmüne göre de idarenin her boş pozisyon için görevlendirme yapması mevzuata göre zorunludur.

Aile sağlığı çalışanı olmayan birimlerde çalışan aile hekimleri bu kadar iş yükü altında ezildikleri yetmezmiş gibi, bir de performans tabi hizmetleri tam olarak yerine getirmeye vakitleri kalamadığı için ciddi maddi kayıplar da karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenle aile sağlığı çalışanı olmayan ve görevlendirme dahi yapılamayan birimlerin en azından performans kesintilerinden muaf olması sağlanmalıdır.

Sonuç olarak bu mağduriyetlerin idarece görülüp aile sağlığı çalışanı şartlarını taşıyan herkesle aile hekimlerinin sözleşme imzalayabilmelerine imkan sağlanmasını, bu imkan sağlanana ve birimime bir aile sağlığı çalışanı yerleşene kadar müdürlükçe birimime bir aile sağlığı çalışanı görevlendirilmesini talep ediyorum.